

Kirsikkapuu

Dunaj ulvoo. Ja täällä ne taas ovat, juuri sellaisina kuin muistin, nälkäisinä ja ehtiväisinä. Ne kiiltelevät, on kuin siivet olisi valeltu bensinillä, niissä välkehtii violettia, vaaleansinistä, punaista, keltaista.

Parvi kaartelee kylän yllä.

Kesäkuu on päästänyt sisäänsä paljon aurinkoa, ja linnunkirsikan hedelmät ovat makeita jo kohta kuun alussa.

Isoisä, joka välttelee isoäidin sairautta ja jolle sairauteen liittyvät seremoniat ovat vieraita, hän joka ei halua tietää mitään sairaudesta, ei kosketa mitään sairaudessa, tarkkailee verannalta, miten kottaraiset lentävät matalalla puutarhan yllä.

Hän lyö alumiinista maitokannua metallitangolla. Koko laakso paukkuu.

Katselen häntä. Myös hänen sisällään täytyy paukkua, hänen ruumiinsa tärähtelee, mietin että hänen ihonsa on samanlainen kuin kaikilla Karpaattien miehillä. Pronssia. Ebenpuuta.

Kottaraiset lehahtavat lentoon, niitä on valtavasti. Talon yli lentäessään ne heittävät varjonsa lännenpuoleisen

huoneen lattialle, sen jota valurautainen kamiina lämmit-
tää kylminä kuukausina.

Hetken päästä kottaraiset palaavat puutarhan ylle.

Ne ovat sinnikkäitä.

Seuraava metallin rämähdys saa ne säpsähtämään her-
mostuneesti. Pauke pitää ne lennossa.

Isoisä pitää tupakkatauon. Kottaraiset käyttävät hiljai-
suutta hyväkseen ja laskeutuvat leveälatvuksisen puun ok-
sille. Ne alkavat ahtaa pieniä ruumiitaan täyteen kirsikoita.

Ne ovat jo oppineet tunnistamaan hiljaisuuden, sanon
Annille.

Niin, hän nyökyttelee.

Ann valaisee tämän paikan. Valo kiinnostaa häntä, ja
hän itsekkin on valoa. Hän tuli tänne aamulla, tuli kaukai-
sesta maasta suoraan lämpimään Toukoon. Matka viipyy
vielä hänessä. Hänessä on vieraita tuoksujia, freesiaa, pat-
sulia. Hän seisoo kanssani verannalla ja totuttelee silmiään
alkukesään.

Hänen silmänsä vaeltavat valon perässä.

Ann tuntee valon.

Hän tutkii valoa.

Hän metsästää valoa.

Ennustaa valosta.

Kosketan sormillani hänen kaulaansa, kohtaa jossa le-
vittäytyy luomien tähdistö.

Ann sanoo: Ne pitää laskea.

Hyvä on, minä vastaan.

Lapsena laskin aina isoäidin luomia. Hän ei peitelletyt

minulta oikein mitään. Hän antoi minun laskea selkäänsä peittävät täplät samoin kuin ne, jotka olivat rintojen lähellä. Hän päästi katseeni sellaisiinkin onkaloihin kuin korvat tai kyynärtaipeet.

Sinä olet myös minun ruumistani, hän sanoi.

Siirrymme verannalta lännenpuoleiseen huoneeseen. Jostain kuuluu isoisan hyräilyä. Isoäiti tarkkailee lintuparven varjoja. Hän nostaa laihan kätensä ilmaan kuin viittaisi.

Tuolla, hän sanoo ja osoittaa kaappia.

Hän pyytää ottamaan kesämekot esiin. Minua kummastuttaa. Tavallisesti hän pukeutuu yöpukuihin, joita käyn ostamassa hänelle lähikaupungista, Sary Sadista. Hän on erityisen mieltynyt haaleaan mintunvihreään.

Levitän mekot vuodesohvalle.

Tuo.

Hän valitsee verenpunaisen mekon. Otan sen käteeni. Se on samettia.

Vie se hänelle, isoäiti pyytää.

Teen niin, en pane vastaan.

Isoisä on sytyttämässä taas uutta klubia, niin hän – vanhojen aikojen muistoksi – kutsuu kaikkia tupakoita, ja olen omaksunut nimityksen häneltä. Hän ottaa mekon käsiinsä. Iho rahisee kangasta vasten. Hän nuuhkaisee mekkoa.

Róza, hän sanoo.

Katson häntä. Viime vuodet ovat kuivattaneet hänen ruumiinsa. Yhä useammin hän kääntää katseensa pois,

kätkee sen, väistelee. Hän ei osaa pitää katseyhteyttä, katsoa takaisin. Mietin, että haluaisin hänen näyttävän vahvemmalta.

Hän kääntyy pois päin ja sanoo: Tule mukaan.

Minä menen.

Hän kävelee verstaan suuntaan.

Siellä hän lyö kaksi pähkinäpuun oksaa yhteen ristiksi ja pukee sille isoäidin verenpunaisen mekon. Sitten hän katselee lopputulosta. Kohentaa olkatoppauksia, joiden ansiosta hahmo näyttää ikään kuin hämmästyneeltä, on kuin jokin elävä olisi nostanut hartiansa ylös.

Kelpaako? hän kysyy.

Kelpaa, vastaan.

Tiedän, että nyökyttelyni on hänelle tarpeen. Täällä, tässä sairaudessa, ei ole sijaa vastaanpanemiselle.

Isoisä nyökyttelee nyökyttelylleni. Hän ottaa nukan ja lähtee tuo mekkoon verhottu luuranko kädessään kohti puutarhaa. Häntä seuraa kulkue, Dunaj-koira ja Ronttikissa.

Isoäiti tarkkailee meitä lännenpuoleisen huoneen ikkunasta. Hän raapii kynsillä poskensa ihoa. Tuo refleksi on tuttu. Se käynnistyy hänessä aina kun hän katselee jotakin. Joskus hän saattaa huomaamattaan raapia poskensa verille.

Isoisä nostaa tikkaat kirsikkapuun runkoa vasten. Minä autan häntä. Hän asettelee jalkansa varovasti askelmille. Kapuaa latvaan saakka. Kiinnittää rautalangalla pelättimen oksiin.

Nälänpelätin, minä mutisen.

Isoäidin punainen mekko alkaa liikkua tuulessa. Tuuli menee sen sisään ja täyttää paikan, jonka joskus täytti lämmin ruumis. Näyttää kuin mekko olisi herännyt eloon.

Puutarhakummitus, sanon Annille, joka liittyy seuraamme.

Mekon punaisen tenho, hän hyräilee.

Kottaraiset kaartelevat puun yllä.

Kun olemme taas lännenpuoleisessa huoneessa, kysyn isoäidiltä, muistaako hän, miten hän piti mekkoa edellisvuoden keväällä. Siitä on kuvia.

Hän nyökyttelee.

Punainen korosti hänen harmaita hiuksiaan.

Tiedätkö, hän sanoo, sairauden täytyi olla minussa josilloin. Voitko kuvitella?

Nyökyttelen.

Tunnustelen sormenpäillä haavaa, jonka hän on raapinut poskeensa.

Lopun päivää käymme vuoron perään läntisessä huoneessa katselemassa puutarhaa. Mekon verenpuna sulautuu auringonpaahteessa kypsyviin linnunkirsikoihin. Myöhemmin keräämme kottaraisilta säästyneet hedelmät isoäitiä varten. Isoisä keittää niistä makeaa hilloa.